

Falsterbo

Svenskt nr: 664800
Int.nr: C 2416
Lat./Long.: N 55 23, O 12 49
Tidigaste fyr år: tidigt 1200-tal
Nuvarande fyr år: 1795 (tändes 1796)
Automatiserad år: 1972
Avbemannad år: 1973
Tornets höjd: 25 m
Lyshöjd över havet: 23,8 m
Lysvidd: 10 nm

Original optik: (Öppen stenkolseld)
Nuvarande optik: 2:a ordn. (1400 mm) dioptrisk trumlins med 6+6 inslipade ringar, 6 fack á 60° med katadioptrisk krona (12 ringar) och krans (5 ringar), Henry Lepaute år 1842, linshöjd: krona 800, trumma 770, krans 400 = 1970 mm.

Fyrapparat: 2x40W 10,3V lampa, klipp, fotocell

Övrig utrustning: Landkabel, batterier

Byggnadsmaterial: Sten

Tornets färg & form: Gulgrått med svart bälte, nedtill fyrkantigt och upptill runt torn

Fyrplatsbostäder: Uthyrda till ornitologförening. Inga övernattningsplatser.

Ägare: Vellinge kommun

Kontaktperson: Falsterbonäsens fågelstation, Lennart Karlsson 040-470977, 473703 eller Falsterbonäsens Museiförening 040-470513, ordf 040-472242, sekr. 040-453406 www.kulturbron.com/falsterbomuseum.htm. I augusti varje år håller Museiföreningen och Falsterbonäsens fågelstation fyren öppen för allmänheten.

Vägbeskrivning: Vid Falsterbo golfbana på Falsterbo udde.

Övrig information: På fyrplatsen byggde danskarna (Waldemar II) tidigt under 1200-talet troligtvis Nordens första fyr. Sverige fick fyrplatsen (där det då fanns en koleldad vippfyr byggd 1635) av danskarna vid freden i Roskilde 1658. Fyren var den sista använda vippfyren i världen då den släcktes 1796. Nuvarande fyr ritades av professorn på Konstakademien Olof Tempelman som var Gustaf III:s hovarkitekt. Fyren byggdes 1793-95 som öppen stenkolsfyr och var Sveriges första kombinerade fyr- och bostadsbyggnad med tornet centralt placerad i byggnadskroppen. Fram till 1843 bodde fyrpersonalen i fyren. År 1842-43 byggdes fyren om till linsfyr varefter den tändes 24 juni 1843, klassificerad som stillastående lentillefyr af 2:a ordningen och dess sken syntes 3-3½ mil. Fyrapparaten bestod av trumman på nuvarande 2:a ordn. (1400 mm) lins med konkava folierade glasspeglar ovanpå trumman samt en trevekg moderatörlampa för rovolja (förbrukning 27 cl/tim). Linsen byggdes om 1863 varvid glasspeglarna ersattes med krona och krans så att nuvarande lins skapades. En fyrvekg Denechaux fotogenlampa (förbrukning 75 cl/tim) installerades 1887, luxljus samt en intermittenapparat som tidigare hade funnits på Östergarn installerades år 1906. Dalénljus (förbrukning pilotlåga 1,25 l/tim + drift 3,75 l/tim) installerades år 1927 varvid intermittenapparatens borttogs. År 1935 elektrifierades fyren (750W 220V lampa) med luxljus i reserv. Den släcktes 1990 men tändes åter 1993 av den nye ägaren. Vid fyren finns också Falsterbo väderstation och fågelstation.

Skydd enligt lag: Statligt byggnadsminne 1935, fyren och 1997 tre byggnader. Föreslagen som nationalarv.